



**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.III.20.391/2021/3. szám

A tanács tagjai: Salamonné dr. Piltz Judit a tanács elnöke

Dr. Zumbók Péter előadó bíró

Dr. Döme Attila bíró

A felperes: Felperes1

(Cím2)

A felperes képviselője:

Csetneki Ügyvédi Iroda

(Cím3,

ügyintéző: dr. Csetneki Attila ügyvéd)

Az alperes: Alperes1

(Cím1)

Az alperes képviselője:

Dr. Kövér Mietta Ügyvédi Iroda

(Cím4,

ügyintéző: dr. Kövér Mietta ügyvéd)

A per tárgya: személyiségi jogsértés megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 32.Pf.20.599/2020/7/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 31.P.23.368/2019/18/I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 38.100 (harmincnolcezer-száz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi a felperest, hogy az illetékes állami adóhatóság külön felhívására fizessen meg a Magyar Államnak 70.000 (hetvenezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felek házastársak voltak, akik 2010. január 21-én több közös cégük üzletrésztulajdonát az egyik gyermeküknek ajándékozták. Az alperest 2017. január 6-án a H. Zrt. vezérigazgatói tisztségéből visszahívták, e társaság jelenlegi igazgatósági elnöke a felek fia, marketing- és PR-igazgatója pedig a felperes.

[2] A felek kapcsolata nagyon megromlott, az alperes és a megajándékozott gyermeke, valamint a cégek között számos peres eljárás volt és van folyamatban.

[3] Az alperes a Budapest Környéki Törvényszék előtt a fia és annak házastársa ellen ajándék visszakövetelése iránti pert indított, amelynek 2019. május 5-i tárgyalásán a felperest tanúként hallgatták meg. Az alperes a tanúvallomásra 2019. július 1-jén írásban észrevételt tett. Abban többek között a következőket adta elő:

„Bár a jelen pernek nem tárgya a volt feleségemmel együtt megélt házasságunk analízise, de mivel a vádak, rágalmak elhangzottak, egyrészt erre reagálnom kell, másrészt rávilágítok S. M. fiam (alperes) érzelmi hátterére. Elsősorban leszögezem, szerintem a házasságunk 24-25 évig sikeres és boldogságban eltöltött volt. Ezt sugallják emlékeim, fotók, videók és barátaink, rokonaink elmondása is. A gyerekeket neveltünk, céget alapítottunk, termékeket, technológiákat teremtettünk, közösen szárnyaltunk és lassan átvettük a nagycsalád mentorainak szerepét is. Ezt követte N. testi-lelki kisiklása, amelyet az alábbiakban részletezek. Talán pajzsmirigy műtétje, esetleg a kezeletlen hormonok lehetnek a felelősei megcsúszásának. Mára oda jutottunk, hogy személyisége – nem csak irányomba – gyűlölködő és bosszúálló, kifejezésmódja trágár. [...] Kérdezem én, ha igen rossz apa és férj voltam, akkor miért nem vált el tőlem, miért jártunk együtt nyaralni, telelni, teniszezni, kártyázni, együtt építettünk számtalan vállalkozást a hathatós támogatásával. Én döntöttem úgy, hogy elválunk, de akkor már évek óta külön éltünk. Amikor én P-n voltam, Ő F-n volt, ha hétvégén hazamentem F-re, akkor Ő valamilyen ezoterikus »ördögűző« tanfolyamra ment. Évekig, ha valamely jó történet a cégben, azt J. B. intézte, akinek mára gyűlölettől fröcsögő ellensége lett. Ezt a tényt botor módon bírósági jegyzőkönyvbe is mondta. Nem volt olyan szekta, rózsakeresztesek, illuminánsok, távgyógyítók, melynek ne lett volna hosszabb-rövidebb ideig tagja, rajongója.”

[4] Az alperes a beadvány mellékleteként csatolta a felperes saját Facebook oldalán megosztott képeket, bejegyzéseket.

[5] Az alperes ugyanezen perben 2017 májusában egy beadványra szintén írásban fejtette ki személyes álláspontját. Abban életútja jelentősebb állomásainak felsorolását követően leszögezte, hogy nem jogi okfejtésbe kíván bonyolódni, de szükségesnek látja az ügy emberi, lélektani hátterének felvázolását. Ennek során egyebek mellett az alábbiakat nyilatkozta:

„2011-ben elváltunk a volt feleségemmel, akivel gyakorlatilag évek óta már szinte külön éltünk. Soha nem váltam volna el, ha az ezotéria nem tölti be a feleségem teljes életét, túlságosan belebonyolódott a különböző ezoterikus mozgalmakba, az ezotériához való kötődés olyan mértékben hatalmasodott el rajta, és olyan személyek hatása alá került – jósok, látók, távgyógyítók, mágusok, rózsakeresztesek – ami mind személyes, mind anyagi tekintetben a napi családi élet rovására ment, az üzleti döntésekben is ezek útmutatása szerint akart eljárni. Emiatt 2011-ben közjegyzői szerződések keretében fiunkat bíztuk meg a családi vagyon kezelésével kapcsolatos feladatokkal. A későbbiekben a négy családtag újra aláírt egy megállapodást hasonló tartalommal. Ez a döntés – ma már tudom – súlyos hiba volt. Túlbecsültem a fiamat, amikor szinte az egész családi vagyon kezelésének feladatát rá bíztam [...]”.

[6] Ezt követően a beadványban a fia életéről írt, és arról, hogy mikor, milyen körülmények között született a perben érintett közjegyzői okirat, mi vezetett a módosításokhoz, valamint a fiával való viszonya megromlásához, és ennek mi lett a cégre nézve is hátrányos következménye.

[7] A felek egyik korábbi közös cége és a felek fia a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt végrehajtás megszüntetése és közjegyzői okiratba foglalt megállapodás részleges érvénytelenségének megállapítása iránti pert indított az alperes ellen. A jogi képviselővel eljáró alperes 2019. március 5-én a személyesen benyújtott beadványában a következőképpen fogalmazott:

„Tisztelt Bíróság! Kilencedik alkalommal állok ezen bíróság előtt. A három másik per kapcsán (A/1. Ajándék visszakövetelése, A/2. Kisösszegű életjáradék megfizetés, A/3. P. Zrt. követelése a készfizetőkezeség megfizetésére a H. Zrt.-vel szemben) összesen 17 alkalommal kellett a bíróság előtt megjelennem. Ezen perek elsődleges célja, hogy felperesnek és édesanyjának ne kelljen fizetnie, de a fő cél a teljes anyagi-erkölcsi tönkretételelem [...] Ezt jól példázza, hogy a felperes édesanyja, a H. Zrt. jelenlegi igazgatója, PR-igazgatója nyíltan gyűlölködő, agresszív, összeesküvés elméletekben hívő és mint a tárgyalóteremben is látható volt, obszcén, a jóízűséget sértő magatartást tanúsít, nem titkolva ezt sőt, büszkén vállalja a nyilvános Facebook oldalán. Az A/2. bemutatott peranyag (100.000 Ft/hó életjáradék megfizetése a ház 50%-nak lemondásaként) részletei igazolják, hogy először letagadja [...], hogy aláírt egy szerződést, majd a két tanú ezt cáfoló nyilatkozata után azt állítja, hogy nem tudta mit írt alá, végül beidézti a tanúját, aki V. A. ügyvéd, és elmondja, hogy három alkalommal konzultált alperessel az aláírás előtt. [...] Édesanyám kérése volt, hogy a temetése és utána a búcsúztató szűk családi körben [...] szeretetben történjen. Ezt a kérését tolmácsoltam M-nek levélben. Ennek ellenére édesanyjával jelent meg a ravatalozóban, aki a szertartás alatt grimaszokat vágott, vigyorgott. [...] Remélem, plasztikusan be tudtam mutatni a Tisztelt Bíróságnak, hogy jelen pernek és más pereknek is a fő motivációja a felperes édesanyjának bosszúja, illetve a felperes anyja által gerjesztett és fenntartott féltelme tőle [...] és mérhetetlen kapzsisága, amikor a sok se elég [...] Tisztelt Bíróság! Nem lenne ez a per, ha életem fő munkáját (részvények) nem ajándékozom a fiamnak! [...]”.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[8] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperes megsértette a jóhírnévhez és a személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy Budapest Környéki Törvényszék előtti perben benyújtott beadványában valótlanul állította róla:

„Ezt követte N. testi-lelki kisiklása, amelyet az alábbiakban részletezek. Talán pajzsmirigy műtétje, esetleg a kezeletlen hormonok lehetnek a felelősei megcsúszásának. Mára oda jutottunk, hogy személyisége – nem csak irányomba – gyűlölködő és bosszúálló, kifejezőmódja trágár [...]” (a továbbiakban: 1. számú közlés).

„Nem volt olyan szekta, rózsakeresztesek, illuminánsok, távgyógyítók, melynek ne lett volna hosszabb-rövidebb ideig tagja, rajongója” (a továbbiakban: 2. számú közlés).

„[...] túlságosan belebonyolódott a különböző ezoterikus mozgalmakba, az ezotériához való kötődés olyan mértékben hatalmasodott el rajta, és olyan személyek hatása alá került – jósok, látók, távgyógyítók, mágusok, rózsakeresztesek [...]” (a továbbiakban: 3. számú közlés).

[9] Ugyanezen személyiségi jogai alperes általi megsértésének megállapítását kérte amiatt, hogy az alperes a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtti perben benyújtott beadványában valótlanul állította róla:

„Ezt jól példázza, hogy a felperes édesanyja, a H. Zrt. jelenlegi igazgatója, PR-igazgatója nyíltan gyűlölködő, agresszív, összeesküvés elméletekben hívő és mint a tárgyalóteremben is látható volt, obszcén, a jóízlést sértő magatartást tanúsít, nem titkolva ezt sőt, büszkén vállalja a nyilvános Facebook oldalán” (a továbbiakban: 4. számú közlés).

[10] Keresetében kérte az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását, valamint arra való kötelezését, hogy az említett perekben a bíróságnak és a feleknek olyan elégtételt adó nyilatkozatot küldjön meg, amelyben elnézést kér. Kérte továbbá az alperesnek 300.000 forint sérelemdíj megfizetésére kötelezését.

[11] Állította, hogy a szóban forgó perek egyikében sem volt fél, és az alperes a sérelmezett, valótlan és személyiségi jogokat sértő közléseivel a perekben releváns ténybeli háttérrel szolgálni nem tudott. Hivatkozása szerint a magatartására utaló közlések aránytalanul bántóak, túlzóak, azt célozzák, hogy kedvezőtlen színben tüntessék fel, megkérdőjelezzék a szavahihetőségét, és alkalmasak a társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. A személyes adatok védelméhez való jogának megsértését azért tartotta megállapíthatónak, mert a műtétjére és az egészségi problémájára, valamint az ezotériával kapcsolatos érdeklődésére való utalás különleges adatnak minősülő információkat tartalmazott. Keresetének jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 2:43. § d) és e) pontját, 2:45. §-át, 2:51. § (1) bekezdés a)-c) pontjait és 2:52. §-át, továbbá az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Info tv.) 3. § 2. és 3. pontját, 23. § (1) bekezdését, valamint (5) bekezdés a) és c) pontját jelölte meg.

[12] Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy a kifogásolt nyilatkozatai valótlanok, vagy a valós tényeket hamis színben tüntetnék fel. Érvelése szerint a Budapest Környéki Törvényszék előtti perben bírói felhívásra, a saját jogos érdekei érvényesítése körében tette meg a felperes tanúvallomásával kapcsolatos észrevételeit, azokban a felperes vádaskodására reagált. Emellett hivatkozott arra, hogy az Európai Parlament és a Tanács a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46 EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2016/679. rendelete (általános adatvédelmi rendelet, GDPR) 6. cikk (1) bekezdés f) pontjára tekintettel az adatkezelése jogszerű volt.

Az első- és másodfokú ítélet

[13] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[14] Abból indult ki, hogy az alperes a sérelmezett közléseit peres eljárásokban tette, amelyek közül az ajándék visszakövetelése iránti perben a bíróság vizsgálta a felek családi kapcsolatát és annak megromlását, ezért az alperesnek jogos érdeke volt e körülmények feltárása, a felperes szavahihetőségének, a tanúvallomása súlyának gyengítése.

[15] Az 1. számú közlés tekintetében azt állapította meg, hogy az nem valótlan, továbbá sértő ugyan, de nem indokolatlanul, akkor sem, ha a felperes számára negatív értékítéletet jelent. Ezzel kapcsolatban utalt arra, hogy csak a valótlan tényállítás minősülhet jogsértőnek. Ehhez képest a „személyisége gyűlölködő és bosszúálló, kifejezésmódja trágár” közlést tényállásnak minősítette, de álláspontja szerint annak valóságát az alperes a felperes nyilvános Facebook oldalán kommentár nélkül megosztott, vagy mosolygó fejjel jelölt megosztások csatolásával igazolta. Kifejtette, hogy ezekből a megosztott tartalmakból – az általános közvélekedés szerint is – az alperes alappal következtetett az 1. számú közlésre. Ebben a körben nem tartotta alaposnak a felperesnek azt a hivatkozását, hogy a megosztásokkal csak a véleménynyilvánítási jogát gyakorolta, mert a megosztásnak az általa

választott módja köztudomásúan azt jelenti, hogy e tartalmakkal egyetért, azoktól nem határolódik el.

[16] Az 1. számú közlésnek a felperes egészségi állapotára vonatkozó részét azért nem tartotta jogsértőnek, mert az alperes az adott perben a családi kapcsolat megromlásának valós oka feltárása körében – az érvényesített jogai védelme érdekében – szükségesnek tartotta előadni a felperes magatartásában bekövetkezett változás általa feltételezett okát. Kiemelte, hogy ezek a közlések sem a GDPR 9. cikk (2) bekezdés f) pontja, sem az Info tv. 5. § c) pontja alapján nem valósítják meg a felperes magántitokhoz és személyes adatok védelméhez való joga megsértését, mert az alperes az adatokat a saját vagyoni érdekei védelmében, a pernyertessége érdekében kezelte. Ezen túlmenően a két védett jog egymással való ütköztetése, a felperes által hivatkozott szükségességi és arányossági teszt elvégzése alapján sem tartotta megállapíthatónak a jogsértést. Kiemelte, hogy ebben az esetben a felek el lennének zárva attól, hogy a perben általuk relevánsnak tartott adatokra tényelőadást tegyenek. Emellett a bírósághoz intézett beadványokban tett adatközlést sem tartotta azonosíthatónak a nyilvánosságra hozatallal.

[17] A 2. és 3. számú közlések vonatkozásában arra az álláspontra helyezkedett, hogy azoknak nem vitatottan van valóságalapja. Ezt azzal indokolta, hogy a felperes sem állította: nem vallott ezoterikus nézeteket, ilyeneknek nem volt híve. Ehhez képest azt a körülményt, hogy a felperes a kérdéses tanokhoz való kötődésének az alperes általi értékelését eltúlozottnak tekintette, a jogsértés megállapítására nem tartotta alkalmasnak. Rámutatott arra, hogy az alperes a közlésével, a felperes személyiségének bemutatásával a tanúvallomása értékelését kívánta befolyásolni, ami – mivel a közlés nem valótlan, még ha némileg túlzó is – nem valósítja meg a jóhírnév megsértését. Utalt továbbá arra: mivel a felperes kereseti kérelme nem irányult annak a szövegrésznek a jogsértő voltának megállapítására, hogy az ezotériához való kötődése „a napi családi élet rovására ment, az üzleti döntésekben is ezek szerint akart eljárni”, ezért az erre vonatkozó érvelése nem volt értékelhető.

[18] A 4. számú közlés esetében az 1. számú közlésnél kifejtett indokokra utalt vissza. Okfejtése szerint az alperes a felperes tárgyalótermi magatartását értékelhette úgy, hogy az illetlen, obszcén, jóízlést sértő volt, mégpedig ennek a jegyzőkönyvben történt rögzítésétől függetlenül, ezzel ugyanis a véleményét fejezte ki, és annak kifejezés módja nem volt indokolatlanul bántó, sértő, a felperest ezáltal ért sérelem a jogsértés megállapíthatóságának szintjét nem érte el.

[19] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét – a felperes által az államnak fizetendő kereseti illeték összegének kijavítása mellett – helybenhagyta.

[20] Mindenekelőtt azt rögzítette, hogy a felperes a pajzsmirigy műtétjével és a hormonokkal kapcsolatos egészségi problémájával, valamint az ezotéria iránti érdeklődésével összefüggő közlések esetében a személyes adatok védelméhez, míg a személyiségre és cselekedeteire vonatkozó közlések tekintetében a jóhírnévhez való személyiségi joga megsértésének megállapítását kérte. Az utóbbi személyiségi jogot illetően felhívta a Ptk. 2:45. § (2) bekezdését és a PK 12. számú állásfoglalást. Azok figyelembevételével elsődlegesen azt vizsgálta, hogy a felperes által sérelmezett közlés tényállításnak minősülnek-e. Ennek során pedig nem pusztán a szöveg értelmezésére volt tekintettel, hanem arra is, hogy az bírósági eljárásban a fél beadványaként keletkezett. Nem találta helytállónak a felperesnek azt a hivatkozását, hogy mivel a perben a jogi képviselőt kötelező volt, ezért az alperes személyes beadványát nem lehet a perhez tartozónak tekinteni. Mint ahogy annak sem tulajdonított perdöntő jelentőséget, hogy a beadványban foglaltakat a bíróság az ítélkezése alapjául figyelembe vette-e, a per tárgyához tartozónak minősítette-e. Ezzel szemben azt tartotta

lényegesnek, hogy a beadvány az aktuális perbeli történésekkel összefüggő-e, annak tartalma az alperes perbeli álláspontja kifejtéséhez tartozónak minősül-e.

[21] Az 1. és 2. számú közlések esetében figyelemmel volt arra, hogy a felperes abban a tanúvallomásában, amelyre az alperes a kifogásolt észrevételeit tette, a felek kapcsolatáról és az elszenvedett sérelmeiről is beszámolt, részletes előadást tett az alperes egészségi állapotára, és a házasságuk megromlását az alperes magatartására vezette vissza. Az alperes ezt követő beadványát úgy értékelte, hogy abban az alperes a felperes személyiségének megváltozását jelölte meg a kapcsolat megromlásának okaként, és ennek bizonyítékeként hivatkozott a felperes szerint túlzott ezoterikus érdeklődésére. Megállapította, hogy mindez nem a felek életének tényszerű történéseire vonatkozó állításnak tekinthető, hanem olyan véleménynek, amelyet az alperes alá is támasztott. Ehhez kapcsolódóan utalt az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.) AB határozatára, amely szerint az Alkotmány a véleménynyilvánítási szabadság megfogalmazásánál nem tesz kifejezett különbséget tényközlés és értékítélet között. Ehhez képest hangsúlyozta, hogy a peres eljárásban a felek a tanúk vallomásait sok esetben nem csak az abban foglalt tények szempontjából észrevételezik, hanem a tanúk személyét, a vallomás motivációját is láttatni kívánják. Egyetértett az alperessel abban, hogy a felperes Facebook megosztásaiból a felperes személyiségjegyeire okkal következtetett. Emiatt azt rögzítette, hogy az ilyen jellegű közlések tényállításnak nem tekinthetők, azok a jóhírnév megsértésére nem alkalmas értékítéletek.

[22] A 3. számú közlés tartalmát úgy értékelte, hogy az alperes abban sem tényeket állított a felperesről, hanem a magatartását értékelte, és az ilyen típusú közlések abban az esetben sem tekinthetők a jóhírnevet sértő állításoknak, ha negatív értékítéletet hordoznak.

[23] A 4. számú közlés vonatkozásában ugyancsak azt állapította meg, hogy abban az alperes a felperes személyiségére kívánt rámutatni. Jóllehet ez nem volt tárgya az adott pernek, és erre a bíróság is figyelmeztette az alperest, álláspontja szerint a jogsértés megállapítását ez önmagában nem alapozhatta meg, mivel ebben az esetben a felek el lennének zárva a perbeli álláspontjuk szabad kifejtésétől. Azt is figyelembe vette, hogy az ilyen beadványokban foglaltak a perben eljáróknak és nem a nagy nyilvánosságnak szólnak, ezért nem is alkalmasak az érintettől kialakult társadalmi értékítélet befolyásolására. A felperesnek a beadványban említett tárgyalótermi magatartása kapcsán utalt arra, hogy a jegyzőkönyv rögzítette, az alperes képviselője valamely sértő gesztust észlelt a felperes részéről. Ennek szankcionálásának elmaradása miatt nem tartotta kizárhatónak, hogy az alperes abból a felperesről való álláspontját igazoltnak tekintse.

[24] A személyes adatok védelméhez való személyiségi jog megsértése körében hivatkozott a Ptk. 2:42. § (1) bekezdésére és 2:43. § e) pontjára, valamint az Info tv. 5. § (1) bekezdés c) pontjára. Rámutatott: az adatvédelmi jog mint személyiségi jog alapját az információs önrendelkezési jog képezi, az Info tv. és az általa nyújtott védelem egymással az általános-különös viszonyában állnak: a Ptk. által biztosított védelem köre szélesebb. Kifejtette, hogy minden olyan esetben, amikor nem az Info tv. klasszikus adatkezelési szabályaira alapított a kereset, nem az Info tv. szankciórendszerét kívánja az érintett, figyelemmel kell lenni a Ptk. 2:46. § (2) bekezdésében foglaltakra. Ezekre is tekintettel arra a következtetésre jutott, hogy a felperes keresetét nem a GDPR rendelkezései alapján kellett megítélni.

[25] Megállapította, hogy az alperes a felperes egészségi állapotára és az ezotéria iránti érdeklődésére vonatkozó információkat olyan bírósági eljárás keretein belül hozta nyilvánosságra, kizárólag az abban résztvevők számára, amelyben a felperes érintett volt, és amelyben a tényállás tisztázása érdekében nem csak a peres felek, de a családtagjaik, s így a felperes cselekedeteinek motivációja is lényeges volt. Az alperes e közlését az igazság feltárására irányulónak tartotta, és rögzítette, hogy azokban visszaélésszerű megnyilvánulás

nem volt tapasztalható. Érvelése szerint önmagában az, hogy a felperesről az alperesnek olyan tudomása van, amely személyes adatkezelésnek minősül, nem jelenti, hogy ezt az ismeretet a felperes hozzájárulása nélkül egy bírósági eljárás során ne közölhetné; az adatkezelés ilyen megszorító értelmezése a perbeli kommunikációt ellehetetlenítené.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[26] A jogerős ítélet ellen a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és a keresetének helyt adó határozat meghozatalát kérte.

[27] Megsértett jogszabályhelyként a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, a Ptk. 2:43. § d) pontját, 2:45. § (2) bekezdését, 2:46. §-át, valamint 2:51. § (1) bekezdés a), b) és c) pontját, az Info tv. 3. § 1. és 2. pontját, 5. § (1) bekezdés c) pontját, 23. § (1) és (5) bekezdését, a GDPR 6. cikk (1) bekezdés f) pontját és 9.cikk (1) bekezdését.

[28] Megismételte a keresetében és a fellebbezésében kifejtett jogi álláspontját. Ennek megfelelően továbbra is hivatkozott arra, hogy az általa sérelmezett szövegrészek tényállítások, amelyek túlmutatnak az egyszerű értékítéleten, és azok általa vitássá tett valóságtartalmát az alperes nem bizonyította. Az emiatt valótlannak tekintett tényállítások sértő jellegének vizsgálata kapcsán annak jelentőségét hangsúlyozta, hogy a hírnévrontás nem „eredménydeliktum”, elég, ha a tényállítás objektíve alkalmas a sértett társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. Azt is lényegesnek tartotta, hogy a jóhírnév megsértésének nem tényállási eleme az, hogy nagy nyilvánosság előtt történjen.

[29] Érvelése szerint a bíróságoknak az a következtetése is téves, hogy az alperes tényállításai megmaradtak a tisztességes és jóhiszemű eljárás keretei között, a perbeli jogok jóhiszemű gyakorlásának követelményével összhangban voltak. Utalt arra, hogy az egyik fél tisztességes eljáráshoz való alapjogának a másik fél vagy a tanú valamely személyiségi jogával való kollíziója esetén figyelemmel kell lenni az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) és 39/2007. (VI. 20.) AB határozataiban kifejtettekre is. Kiemelte továbbá, hogy a peres eljárás során tett nyilatkozat személyiségi jogot sért, ha az kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, és ha a fél rosszhiszeműen tesz az ellenérdekű fél negatív megítélésére alkalmas valótlán tényállítást. Fontosnak tartotta e körben annak figyelembevételét is, hogy a személyiségi jogaiban érintett személy a perben félként vagy tanúként vett-e részt. Álláspontja szerint az alperessel szembeni magasabb elvárhatóságot alapozta meg, hogy a sérelmezett kijelentéseit volt alkalma előre megfontolni, azokat írásban tette egy peres eljárásban. Mint ahogy azt is megismételte: az alperes nyilatkozatai nem tartoztak a perek tárgyával összefüggő álláspont kifejtéséhez, és azokat az alperes a jogi képviselőjének tudta nélkül terjesztette elő.

[30] A személyes adatok sérelmével kapcsolatban kiemelte: a keresetében elég volt azt állítani, hogy az alperes jogsértően kezelte a különleges adatoknak minősülő személyes adatait, és ezzel szemben az alperest terhelte volna az adatkezelés jogszerűségének állítása és bizonyítása, neki kellett volna megjelölnie és igazolnia az adatkezelés célját és jogalapját. Mivel pedig a GDPR rendelkezéseinek alkalmazandóságára az ellenkérelmében az alperes hivatkozott, neki a perfelvételi nyilatkozatában (válasziratában) elegendő volt vitatni az alperes erre alapított védekezését. Hivatkozása szerint a bíróságok tévesen jutottak arra a következtetésre, hogy az alperes a perbeli érdekei védelmében, a pernyertessége érdekében jogszerűen használta fel a személyes adatait. Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság ebben a körben mellőzte a GDPR alkalmazását, anélkül ugyanis a fentieket nem lehetett volna értékelni. Iratellenesnek tartotta továbbá a másodfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy kizárólag a Ptk. alapján kérte a személyes adatai sérelmének megállapítását. Ezzel szemben állította, hogy a keresetében jogalapként kifejezetten megjelölte az Info tv. 3. § 1-3. és 7. pontját, valamint 23. § (1) és (5) bekezdését, és kifejtette az ezzel összefüggő jogi érvelését.

Amellett érvelt, hogy amikor a keresetében a személyes adatainak sérelmét állította, a jogkövetkezmények körében egymással párhuzamosan hivatkozhatott a Ptk. és az Info tv. rendelkezéseire. Ezzel szemben úgy vélte, hogy a másodfokú bíróság jogsértő módon szűkítette le a vizsgálatát a magántitok védelmi körére, és jogsértő módon alkalmazta a Ptk. 2:46. §-át.

[31] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében elsődlegesen a felülvizsgálati kérelem visszautasítását, másodlagosan a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérte.

A Kúria döntése és jogi indokai

[32] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

[33] A Kúria előrebocsátja, hogy a felülvizsgálati kérelem alperes által kért visszautasításának nem volt helye. A Pp. 408. § (1) bekezdése alapján az értékhatártól függő kizárás nem vonatkozik – többek között – a sérelemdíj megfizetése iránt indított perekre (Kúria Pfv.IV.20.423/2020/4.). Ezen túlmenően a sérelemdíj iránti igénnyel valódi tárgyi keresethalmazatot alkotó, a személyiségi jogok megsértésének a felróhatóságtól független szankciói esetében a vagyoni jogi pernek a Pp. 7. § (1) bekezdés 18. pontjában meghatározott fogalma nem alkalmazható, ezért a felülvizsgálat kizártságának fenti szabálya sem érvényesülhet. [Mindezek miatt – az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény 7. pontjának megfelelően – a Kúria a felperes által szükségtelenül előterjesztett engedélyezési kérelem elbírálását is mellőzte.]

[34] A Kúria a Pp. 423. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati kérelem keretei között eljárva, a felülvizsgálati eljárás eredményeként azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felperes által megjelölt okokból nem jogszabálysértő.

[35] Habár a felperes eljárási szabálysértésként a bizonyítékmérlegelés általános szabályát tartalmazó Pp. 279. § (1) bekezdésének megsértésére hivatkozott, az elsőfokú bíróság ítéletében megállapított és a másodfokú bíróság által is irányadónak tekintett tényállást nem vitatta. Ezzel szemben a valóság bizonyítása körében a rendelkezésre álló bizonyítékok nyilvánvalóan okszerűtlen értékelését állította. A másodfokú bíróságnak azonban erre vonatkozó bizonyítékmérlegelése nem volt, hiszen – a felperesnek a keresetben és a fellebbezésben is kifejtett jogi álláspontjával ellentétben – az alperes sérelmezett közléseit nem tényállításoknak, hanem a jóhírnév megsértésére alkalmatlan értékítéleteknek minősítette. Ennélfogva azok valóságtartalma bizonyításának szükségessége fel sem merült, ezzel összefüggésben a másodfokú bíróságnak a bizonyítás eredményét mérlegelnie nem kellett. A jogerős ítélet ezért a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett fenti eljárásjogi jogszabályhelyet nem sérti.

[36] Keresetében a felperes két személyiségi joga, a jóhírnévhez és a személyes adatok védelméhez való joga alperes általi megsértésének megállapítását, az alperesnek a további jogsértéstől való eltiltását és elégtétel adására kötelezését, valamint sérelemdíj megfizetésére kötelezését kérte. A másodfokú bíróság ennek figyelembevételével, helyesen indult ki abból a megkülönböztetésből, amely szerint míg a kifogásolt közlések közül a felperes egészségi állapotára és az ezotéria iránti érdeklődésére vonatkozóak a személyes adatok védelméhez való jog megsértése körében, addig a felperes személyiségével és cselekedeteivel összefüggőek a jóhírnév sérelme kapcsán voltak vizsgálandóak. Ez azért is volt lényeges,

mert a felperes ugyan a kereset jogalapjaként a becsület védelmének a Ptk. 2:45. § (1) bekezdésében írt szabályát is megjelölte, továbbá több helyen hivatkozott a közlések becsületsértő jellegére, az előzőekben ismertetett kereseti kérelemre tekintettel e személyiségi jog megsértésének vizsgálata mégsem képezhetette a per tárgyát.

[37] Ebből következően elsődlegesen abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy az alperes közlései a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése szerinti hírnévrontó magatartásnak megfeleltethető tényállításoknak minősültek-e. Ennek során a másodfokú bíróság helytállóan vette figyelembe a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásában meghatározott, a személyiségi jogi perekben is követendő szempontokat. Indokoltan tulajdonított jelentőséget továbbá annak a körülménynek, hogy az alperes a keresetben megjelölt közléseit peres félként, a bírósághoz benyújtott beadványokban fogalmazta meg. Egy perbeli nyilatkozat ugyanis nem eredményezi a személyiségi jogok megsértését, ha az összefüggésben van a per tárgyával, a fél álláspontjának alátámasztására szolgál, és nem tartalmaz lealacsonyító, indokolatlanul bántó kifejezéseket (Kúria Pfv.IV.21.275/2015/4.). Peres eljárás keretében tett nyilatkozat tartalma az adott eljárás keretein kívül személyiségi jogi védelmet csak kivételesen vált ki, ha a tartalom semmilyen összefüggésben nem áll az adott eljárás tárgyával, vagy csupán öncélú gyalázkodást tartalmaz. Figyelembe kell venni az adott eljárás konkrét tárgyát, a résztvevő személyek esetlegesen elmérgesedett viszonyát, az egymással vagy a hatósággal szemben egyébként alkalmazott kifejezések stílusát is (Kúria Pfv.IV.20.226/2018/16.).

[38] Mindezek miatt a felperes érvelésével ellentétben nem annak volt relevanciája, hogy a jogi képviselővel rendelkező alperes a szóban forgó beadványait személyesen terjesztette elő, illetve az azokban foglaltak figyelembevételét a bíróságok esetlegesen mellőzték, hanem annak, hogy azok kapcsolódtak-e a perek tárgyához, továbbá az alperes mint peres fél álláspontjának alátámasztására szolgáltak-e. E vizsgálat eredményeként pedig a másodfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a sérelmezett közlések a jóhírnév megsértésére nem alkalmas értékítéleteket tartalmaztak. Az alperes ugyanis a beadványokban a felek kapcsolatának megromlásához vezető körülményekre vonatkozó, a felperes személyiségének értékelésére is kiterjedő álláspontját ismertette, amellyel – a felperes korábbi tanúvallomására is tekintettel – az adott per eldöntése szempontjából lényeges tények által kijelölt korlátokon nem lépett túl. Ehhez képest annak vizsgálatára, hogy a véleménynyilvánításnak ez a formája alkalmas volt-e a becsületsértés megvalósítására, a kereset fentiekben ismertetett tartalma miatt, a Pp. 342. § (1) bekezdésében írt túlterjeszkedés tilalmára tekintettel nem volt lehetőség.

[39] A személyes adatok védelméhez való jogot illetően a következőknek kellett jelentőséget tulajdonítani. Az adatkezelési szabályok megszegése nem eredményezi automatikusan a személyiségi jogsértést, nem azonos a személyes adatok védelméhez fűződő jog sérelmével, mivel a jogosulatlan adatkezelés jogkövetkezményei az Info tv. szabályrendszere alapján más jellegűek, mint a személyiségi jogsértés jogkövetkezményei (Kúria Pfv.IV.20.927/2020/7.). Az Info tv.-ben szabályozott jogok esetleges megsértése nem eredményezi automatikusan azt, hogy a jogsérelem olyan mértékű tiltott beavatkozást jelent az érintett magánszférájába is, amely a Ptk. 2:43. § e) pontjában írt személyiségi jogi sérelmet eredményez. Az Info tv. és a Ptk. is oltalmazza – a személyes adatok védelme útján – a személyiséget, azonban ezt más szempontból szabályozza, a védelmi körök terjedelme is különböző, a Ptk. és az Info tv. személyi és tárgyi hatályával áll összhangban (Kúria Pfv.IV.21.084/2020/4.).

[40] Az adott esetben a felperes a keresetlevél érdemi részében, az érvényesíteni kívánt jog meghatározásánál – egyebek mellett – a Ptk. 2:43. § e) pontját, az Info tv. 3. § 1-3. és 7. pontját, 23. § (1) bekezdését, valamint (5) bekezdés a) és c) pontját is jogalapként jelölte meg. Emellett az érvényesíteni kívánt jog, a tényállítás és a kereseti kérelem közötti összefüggés levezetésére vonatkozó jogi érvelésében ismertette a személyes adatok védelméhez való jog megsértésével kapcsolatos indokait. Ennek ellenére a jogellenes adatkezeléssel megvalósult jogsértés tényének megállapítására és a jogellenes adatkezelési művelet megszüntetésére irányuló kereseti kérelme nem volt, és az alperes sérelemdíj megfizetésére kötelezését is a keresetben nevesített személyiségi jogok sérelmére tekintettel kérte. Éppen ezért – a felülvizsgálati kérelemben előadottakkal szemben – a másodfokú bíróság nem iratellenesen állapította meg, hogy a felperes nem az Info tv. szankciórendszerének alkalmazását kérte.

[41] Mindebből következően a jogerős ítélet indokolása helyesen tartalmazza, hogy a keresetet e részében nem – az alperes által az ellenkérelmében felhívott – GDPR rendelkezései alapján kellett elbírálni, és annak során a magántitokhoz való jogról rendelkező Ptk. 2:46. § (2) bekezdésére is figyelemmel kellett lenni. A fentiekben meghatározott szempontok értékelésével abban a kérdésben kellett állást foglalni, hogy a felperes különleges adatnak minősülő személyes adatainak a polgári perekben történt nyilvánosságra hozatala a felperes személyiségi jogának megsértését eredményezte-e. A perek tárgyával a korábbiakban említett módon való összefüggés miatt ez az alperes részéről történt adatkezelés olyan információk megosztását jelentette az eljárás további résztvevőivel, amelyek közlésére az alperesnek a perbeli igényérvényesítése érdekében volt szüksége. A másodfokú bíróság ezért helytállóan rögzítette, hogy a kifogásolt közlések az igazság feltárására irányultak, és azokban visszaélészerű megnyilvánulás nem volt tapasztalható. Ennélfogva pedig a felperes magánszférájába történt olyan mértékű tiltott beavatkozást sem valósítottak meg, amely a Ptk. 2:43. § e) pontjában meghatározott személyes adatok védelméhez való jog sérelmét eredményezte volna.

[42] A jogerős ítélet ezért a felülvizsgálati kérelemben feltüntetett anyagi jogi jogszabályhelyek egyikét sem sérti.

[43] A Kúria a kifejtettekre figyelemmel, a Pp. 424. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Záró rész

[44] A Kúria a Pp. 405. § (1) bekezdése és a Pp. 364. §-a folytán alkalmazott Pp. 83. § (1) bekezdése szerint, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdésére, valamint 4/A. § (1) bekezdésére tekintettel kötelezte a felperest az alperes részéről felmerült – az általános forgalmi adóval növelt összegű ügyvédi munkadíjból álló – felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

[45] A felperes az eljárás tárgyi illetékfeljegyzési jogos volta [az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés f) pontja] miatt le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés d) pontja és 50. § (1) bekezdése alapján meghatározott mértékű felülvizsgálati eljárási illeték állam javára történő megfizetésére a Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében köteles.

[46] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 405. § (1) bekezdése folytán alkalmazott Pp. 376. § (1) bekezdés a) pontja szerint – a felperes kérelmére – tárgyaláson bírálta el.

[47] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. november 24.

Salamonné dr. Piltz Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Zumbók Péter s.k. előadó bíró, Dr. Döme Attila s.k. bíró

A kiadmány hitelélül:

bírószági ügyintéző

HM